سینڈری اسٹیل سے دونرہ کی چیز دل، سائیکل اور جیتی باڑی کی چیز یں بناتے ہیں آئیس راحت ملے گ، کین ایسا نہیں ہوا۔ کشم ڈیوٹی کو ۲۰ فیصد ہی رہے دیا گیا اور سینٹرل ایسائز ڈیوٹی م فیصد ہی رہے کارخانوں کو ماتا ہے۔ پر ۲۰ فیصد کردی گئی، جبکہ پر ایم اسٹیل پر ڈیوٹی ۵ فیصد ہی ہے، جس کا فائدہ بڑے کارخانوں کو ماتا ہے۔ سرکار نے پر ایم اسٹیل پر ڈیوٹی ۵ فیصد سے گھٹا کر ۵ فیصد اس لئے کی تھی کہ اسٹیل کی قیمت آ تیجر رہ اور اسٹیل کی قیمت آ تیجر رہ اور کو بات کی اسٹیل کی قیمت آ تیجر رہ اور کو بات کی بات کارخانوں کو بیا کہ ایس کو بیان کی بات اور اور کو بیان کا ۹۰ فیصد کے گھٹا کر کو جہ سے چھوٹے آور جو گوں کے پاس ایسپورٹ کردیتے ہیں، اور آمر بلوکارخانوں کو بچا کھچا بال ہی ماتا ہے، جبکی وجہ سے چھوٹے آور جو گوں کے پاس مالی کی ہوجاتی ہو اور آتیا دن نہیں ہو پاتا ہے۔ اس کی وجہ سے مہنگائی اور بروزگاری کے ساتھ ساتھ ہی چھوٹے اور گھر بلو مالی کی ہوجاتی ہو گھٹا کر کو جو گھٹی کی ساتھ ساتھ ، چھوٹے اور گھر بلو کو گھٹی کو واجب دام میں اسٹیل مہیا کرائے اور سینڈری اسٹیل کی کشم ڈیوٹی کو ۲۰ فیصد سے گھٹا کر برائم اسٹیل کی کشم ڈیوٹی کی کشم ڈیوٹی کو ۲۰ فیصد سے گھٹا کر برائم اسٹیل کی کشم ڈیوٹی کی کالا بازاری کوروکا جائے۔ آسے بڑے کو کوں کے ساتھ ، غریب پر کاشے تیا جانا جائے۔ آسے بڑے کیا جانا ہو ہے۔ اس سے بڑے لوگوں کے ساتھ ، غریب ہی خوش رہیں گے۔ اس سے بڑے لوگوں کے ساتھ ، غریب ہی خوش رہیں گے۔ اس سے بڑے لوگوں کے ساتھ ، غریب ہی خوش رہیں گے۔ اس سے بڑے لوگوں کے ساتھ ، غریب ہی خوش رہیں گے۔ اس سے بڑے لوگوں کے ساتھ ، غریب ہی خوش رہیں گھٹا کر دختم شد' اور کو کو کو کو کا جائے۔ اس سے بڑے لوگوں کے ساتھ ، غریب ہی خوش رہیں گیا۔ دختم شد' کو کو کا جائے گھٹا کو کا کو کو کا جائے گھٹا کو کا کو کو کو کو کو کو کو کیا گھٹا کو کا کو کو کو کو کورون ساتھ کو کو کو کو کو کی کورون ساتھ کو کو کو کو کورون ساتھ کو کو کو کورون کی کورون کی کورون کی کورون کورون کورون کورون کی کورون کورون کورون کی کورون کورو

श्री विजय सिंह यादव (बिहार): मैं अपने आप को इस स्पैशल मैंशन के साथ एसोसिएट करता हूं। श्री कमाल अख्तर (उत्तर प्रदेश): मैं अपने को इस स्पैशल मैंशन के साथ एसोसिएट करता हूं। श्री नन्द किशोर यादव (उत्तर प्रदेश): मैं अपने को इस स्पैशल मैंशन के साथ एसोसिएट करता हूं।

## Concern over the miserable conditions of the weavers in the Country

श्री नन्द किशोर यादव (उत्तर प्रदेश): उपसभापित महोदय, देश के बुनकरों की दशा आज सरकार की उपेक्षा के कारण काफी दयनीय हो गई है। कई क्षेत्रों में बुनकरों ने अपनी दयनीय हालत के कारण आत्महत्या करनी शुरू कर दी है, क्योंकि बुनकर व्यवसाय से वे अपना परिवार का लालन-पालन करने में असमर्थ हैं। उन्हें कच्चा माल उचित मूल्य पर नहीं मिल पा रहा है। चीन से सिल्क के कपड़े और सिल्क का कच्चा माल, तस्कारी के द्वारा भारतीय बाज़ार में बिक रहा है। इन बुनकरों को सरकार की ओर से ईमानदारी से राज्य सहायता एवं अन्य सहायता भी नहीं मिल पा रही है। सरकार ने बुनकरों के लिए हालांकि कई योजनाएं शुरू की हैं, परन्तु ये योजनाएं केवल सरकारी कागजों में पूरी हो रही हैं, बुनकरों को इस्क्से कोई विशेष फायदा नहीं हो रहा है। एक जमाने में इन बुनकरों के माध्यम से उत्पादित कपड़ा पूरे विश्व में प्रसिद्ध था और एक अंगूठी में से कई मीटर कपड़ा पार हो जाता था। दुनिया में इनके द्वारा उत्पादित कपड़े की काफी मांग है, फिर भी सरकार बुनकरों की दशा सुधारने के लिए ठीक ढंग से काम नहीं कर पा रही है। बनारस का सिल्क उद्योग आज बंद होने के कगार पर है। आजमगढ़ के लालगंज के कई बुनकर अपना व्यवसाय बंद करके शहरों में मजदूरी के लिए पलायन कर रहे हैं।

मेरा सरकार से अनुरोध है कि बुनकरों के लिए जो योजनाएं बनी हैं, उनकी समीक्षा की जाए और बुनकरों को सीधे राज्य-सहायता एवं अन्य सहायता, विशेषकर कच्चे माल की प्राप्ति एवं उनके विपणन में सहायता की जाए।

श्री विजय सिंह यादव (बिहार): मैं अपने को इस स्पैशल मैंशन के साथ एसोसिएट करता हूं।
श्री कमाल अख्तर (उत्तर प्रदेश): मैं अपने को इस स्पैशल मैंशन के साथ एसोसिएट करता हूं।
श्री राम नारायण साहू (उत्तर प्रदेश): मैं अपने को इस स्पैशल मैंशन के साथ एसोसिएट करता हूं।
श्री भगवती सिंह (उत्तर प्रदेश): मैं अपने को इस स्पैशल मैंशन के साथ एसोसिएट करता हूं।
†श्री अबू आसिम आजमी (उत्तर प्रदेश): मैं अपने को इस स्पैशल मैंशन के साथ एसोसिएट करता हूं।
करता हूं।

- प्रदेश करता हूं।
- प्रदेश करता हूं।
- प्रदेश करता हूं।

Demand for change of site of the second Airport in Pune in Maharashtra

SHRI SHARAD ANANTRAO JOSHI (Maharashtra): Mr. Deputy Chairman, Sir, the Government of India has decided to construct a new international airport for Pune in the vicinity of the township of Chakan.

The proposed construction of the said airport involves displacement of a large number of villagers from the Ambethan village, including a whole community of farmers who have already been once displaced on account of the construction of the Pawana Dam only 30 years back.

The site of the proposed airport is in close vicinity of some sacred and historic monuments associated with the great saint Tukaram and requires cutting down of large tracts of forests on the western slopes of Sahyadris. The site chosen for the airport is such as to involve massive earthwork for levelling hills and filling up the ravines. The plot of land of about 7000 hectares, which was earmarked for acquisition for the development of an industrial estate (Chakan Phase-II), which was denotified later on, remains unused till date.

The farmers of the land, previously earmarked for acquisition, are willing to make that land available for the construction of the airport. The site now proposed for the airport includes some prime agricultural land that has

<sup>†</sup>Transliteration of Urdu Script.